

GRADE-UP

שיעורים פרטיים. למידה, צמיחה, הצלחה.



טקסט מידעי + 9 שאלות

כיתות ה-1

יסודי

הבנת הנקרא ליסודי: טקסט מידעי

טקסט מידעי קצר על תקשורת של דבורים, עם שאלות איתור מידע, הסקה, ניסוח עצמי ומשימת כתיבה, כולל תשובות מלאות.

[לשיחה בוואטסאפ ←](#)

לא הבנת? קבע שיעור ניסיון פרטי חינם!

טקסט מידעי הוא סוג הטקסט שהכי חוזר במבחנים, וגם הכי קל לתרגל.

איך לעבוד עם הקובץ

- קוראים פעם ראשונה ברצף, ופעם שנייה עם • כלל פסקה נותנים שם קצר בצד, שתי מילים. • בשאלות ניסוח עצמי אסור להעתיק משפט שלם מהטקסט.
- עיפרון ומסמנים מילים חשובות.

איך דבורים מספרות זו לזו איפה נמצא האוכל

בכוורת אחת חיות עשרות אלפי דבורים. כולן צריכות אוכל, והאוכל שלהן הוא צוף מפרחים. הבעיה היא שהפרחים לא תמיד נמצאים קרוב. לפעמים הם במרחק של קילומטרים מהכוורת, ודבורה אחת שמצאה שדה פרחים לא יכולה לאסוף אותו לבדה.

הפתרון של הדבורים מפתיע: הן רוקדות. דבורה שחוזרת מפרחים עולה על קיר הכוורת ומתחילה לנוע בתנועה מיוחדת, שנקראת ריקוד הכשכוש. היא הולכת קדימה בקו ישר ומכשכשת בבטן, ואז חוזרת לנקודת ההתחלה בקשת, שוב ושוב.

בריקוד הזה מסתתר מידע מדויק. הכיוון של הקו הישר מלמד את שאר הדבורים לאיזה כיוון לעוף ביחס לשמש, ואורך הריקוד מלמד כמה רחוק לעוף. ככל שהריקוד ארוך יותר, כך המרחק גדול יותר. דבורים אחרות עוקבות אחרי הריקודנית, ואז יוצאות בעצמן לכיוון שנמסר להן.

את הריקוד הזה חקר חוקר בשם קרל פון פריש, שצפה בכוורות במשך שנים רבות וניסה להבין מה הדבורים עושות. המחקר שלו שינה את הדרך שבה מדענים חושבים על בעלי חיים, כי הוא הראה שגם יצור קטן מאוד יכול להעביר מסר מורכב, בלי מילים ובלי קול.

שאלות

1 לפי הטקסט, מהו האוכל של הדבורים ומאיפה הן מקבלות אותו?

2 מדוע דבורה אחת לא יכולה לאסוף לבדה את כל הצוף משדה פרחים רחוק?

3 איך נקרא הריקוד שבו הדבורה מעבירה מידע?

4 איזה מידע נמסר בכיוון הקו הישר של הריקוד, ואיזה מידע נמסר באורך הריקוד?

5 כתבו במילים שלכם: מה יעשו הדבורים האחרות אחרי שהן צופות בריקוד?

6 מי היה קרל פון פריש, ומה הוא עשה?

7 למה כתוב שהמחקר שינה את הדרך שבה מדענים חושבים על בעלי חיים?

8 בחרו כותרת נוספת שמתאימה לטקסט, והסבירו במשפט אחד למה היא מתאימה.

9 כתבו ארבע עד חמש שורות: איזה בעל חיים נוסף מעניין אתכם, ומה הייתם רוצים לגלות עליו?

תשובות והסברים

1. **צוף, והן מקבלות אותו מפרחים.** מידע גלוי בפסקה הראשונה.

2. **כי הפרחים נמצאים לפעמים במרחק קילומטרים, ויש כמות גדולה מדי לדבורה אחת.** צריך לחבר שני חלקים מהפסקה.

3. **ריקוד הכשכוש.** מידע גלוי בפסקה השנייה.

4. **הכיוון מלמד לאן לעוף ביחס לשמש, ואורך הריקוד מלמד כמה רחוק לעוף.** שתי תשובות נפרדות בשאלה אחת. שימו לב לענות על שתייהן.

5. **הן עוקבות אחרי הרקדנית ואז עפות בעצמן לכיוון שנמסר.** ניסוח עצמי ולא העתקה.

6. **חוקר שצפה בכוורות שנים רבות וחקר את משמעות הריקוד.** מידע מהפסקה האחרונה.

7. **כי הוא הראה שיצור קטן מעביר מסר מורכב בלי מילים ובלי קול.** שאלת הסקה שמבוססת על המשפט האחרון.

8. **למשל: "שפה בלי מילים", כי הדבורים מעבירות מידע בתנועה ולא בדיבור.** כל כותרת עם נימוק שמתחבר לטקסט.

9. **תשובה אישית.** בודקים שיש בעל חיים, שאלה או סקרנות, וכתובה בארבע שורות לפחות.

איך לומדים לקרוא טקסט מידעי

1. נותנים שם לכל פסקה. זה הופך טקסט ארוך למפה קצרה.
2. מחפשים מילות מפתח: בגלל, לכן, לעומת זאת. הן מסמנות איפה נמצא ההסבר.
3. שאלה שמבקשת שני דברים מקבלת תשובה בשני חלקים. זו הטעות הכי נפוצה בגיל הזה.
4. אחרי הקריאה מספרים בעל פה במשפט אחד מה למדנו. מי שמצליח, הבין.



סרקו ודברו איתנו

רוצים לחזק את הילד לקראת המבחנים?

שיעור ניסיון פרטי חינם עם מורה ליסודי, ואפשר גם בזוגות או בקבוצה קטנה.

[שיעור ניסיון חינם בוואטסאפ ←](#)